

FORELÆSNINGER

OVER

DEN DANSKE RETSHISTORIE.

PRIVATRET.

II.

TINGSRET. OBLIGATIONSRET.

AF

HENNING MATZEN,

DR. JURIS,

PROFESSOR VED KJØBENHAVNS UNIVERSITET.

UDGIVET MED BIDRAG AF
UNIVERSITETETS FRITRYKSKONTO OG DET FINNE'SKE LEGAT.

KJØBENHAVN.

TRYKT HOS J. H. SCHULTZ.

1896.

Indhold.

Tingsret.

	Side.
§ 1. Indledende Bemærkninger	I.
Den formueretlige Ordning. Dens Paavirkning gennem Tiderne af den fremadskridende Kultur, de sociale, politiske og kirkelige Fremskridt.	

Tingene.

§ 2. Betegnelser	3.
Fælles Betegnelse findes ikke i Landslovene, dog »Mun«. Faste Ejendomme og Løsøre (»fæ«). Skibes ejendommelige Stilling S. 3—4.	
§ 3. Jord, Tilbehør; Skov og Vand.....	3.
Jord uden Hensyn til dens Art kan sættes i Modsætning til Løsøre. Den faste Ejendoms Tilbehør indbefatter oprindelig kun Jordens naturlige blivende Bestanddele S. 4, som Jordejeren endda ikke altid uden visse Foranstaltninger har det retlige Herredømme over; jfr i Sk. L. Sondringen mellem Almindings Skove og hegnede Skove, mellem aqua communis og aqua propria.	
§ 4. Jord	7.
Sondringer efter Retsreglerne, Kulturjord; Almindinger. Ornum, en Families særskilt opdyrkede og indhegnede Jord, ikke undergiven Rebning i Modsætning til den i Fællesskab henliggende Jord, »rebdragen Jord«. »Stuf«, Udsondringer — men ikke Kvotiteter — fra større Ejendomme, ikke undergiven Rebning, men paavirktes dog efter Omstændighederne af Hovedejendommens Rebning S. 10—11; Stufkøberens Retsstilling S. 11—12.	
§ 5. Jord (Fortsættelse)	12.
Landsbyernes Anlæg. Veje. Forte. Fægang. Udflyttere. Torp. De frie Mænds Ligestilling ved Landsbyernes Anlæg. Disses Veje og Vejenes Omtale i Landslovene. Offentlige og (E. sj. L.) private Veje; de første falde i Kirkevejen og de	

verdslige Veje: til Kjøbstaden, til Stranden, til Skoven, Tingvejene, Kongens Hærvej S. 13. Deres Anlæg og Vedligeholdelse. Vejtvisters Afgørelse. J. L.s Krav om fire Veje refererer sig ikke til de fire Herredsveje. Samme Lovs Krav om Forte, oprindelig kun Betegnelse for ubebygget Plads mellem Husene og Vejen, senere navnlig i Alliterationer vekslede Betydning, — og om Fægang, oprindelig kun Betegnelse for den Vej, ad hvilken Kvæget drives, senere ogsaa for Græsgang. Forte er Bymændenes Fælleseje; forekommer ogsaa i Sk. L. Udflytternes Stilling S. 21 22. Torp, — en Koloniby, i Modsætning til Moderlandsbyen, Adelbyen; dets Beboeres Retsstilling.

- § 6. Jord (Fortsættelse) 23.
- Bol, Toft, Agre, Gjærder, Landsby-Vedtægter. Begrebet Bol; kunde erhverves ved 1) en ensidig Besiddelsestagselse, 2) ved Fordeling S. 23; dets Deling i Kvotadele; dets Bestanddele: 1) Toften, et Jordstykke ud til Fortouget og 2) Agrene, nl. Pløjemarken og Engen S. 26 27. Hegnspligten er omfangsrig. Ejeren skal selv værne sin Ager ved Hegn (Sk. L.); eller Hegnspligten fordeles (J. L.) Krænkelse af Hegnspligten. Vedtægter S. 27—28.
- § 7. Agrenes Fordeling, Toftenes og Agrenes indbyrdes Beliggenhed 28.
- Grundsætning for Agrenes Fordeling: tha ær væl skift, tha allæ hauæ æm got (E. sj. L.); for Skovenes S. 29—30. Afgrændsninger S. 30—33.
- § 8. Fællede. Markeskjæl 33.
- § 9. Kongens Alminding 36.
- Begrebet. Første positive Regel i J. L.: »hvad ingen ejer, ejer Kongen.« Kongens Samtykke kræves til Almindingers Opdyrkelse, hvorved Bønderne blive hans Fæstere eller Ejere af den indtagne Jord med Fradrag af en Andel (Kongens Strøgods) S. 37. Bønderne have Brugsret over Skoven, dog ikke over indhegnede Vildtbaner eller indhegnede Skovstrækninger, som yde Bygnings- og Skibstømmer S. 38. Kongen ejer Rigens Strømme (med alle Forstrande), Sunde, Fjorde og større Aaløb; hans Indtægter heraf, Bestemmelser herom S. 38.
- § 10. Hovedgaarde; Brydegaaarde; Avls- og Ladegaarde; deres Jorders Udsondring fra Landsbyfælliget; Bøndergaarde; Inddelinger; Maalsgaarde; Huse 38.
- § 11. Møller 41.
- Vandmøller kan enhver, i Følge Landslovene, frit anlægge under visse nærmere Betingelser; ved visse andre Møller Mølletvang S. 43—44.
- § 12. Besiddelse 44.
- Vor ældre Ret bruger oprindelig i Stedet for Ordet Besiddelse Benævnelsen Hævd; rætta hæfth i Modsætning til rans hæfth; lagha

hæftth; »Være« udvikles til Værge: Haand og havendes Værge S. 45, Besiddelsesforholdet er Udtryk for et Raadighedsforhold, corpus S. 46, animus S. 47. Borgerlig og naturlig Besiddelse S. 47—48. Besidderens Retsbeskyttelse S. 49. Besiddelsen kan erhverves uden den hidtilværende Besidders Vilje ved Overdragelse. Besiddelsens Retsvirkninger: Besidderen er beskyttet som saadan, Besidderen kan vinde Lavhævd og Ejendom.

§ 13. Tinglige Rettigheder 51.

En Sammenligning mellem Arterne i Nutid og Fortid. Panterettens store Rolle.

Ejendomsretten.

Erhvervsmaader.

§ 14. Primitive Erhvervsmaader 53.

Bemægtigelse; denne Erhvervsmaade betydelig indskrænket ved Kongens Ret. Gjenstand for Bemægtigelse: 1) Bier S. 54; 2) Fisk; Fiskeriet dog betydelig indskrænket ved Kongens Ret og adelige Grundejeres Privilegier S. 55, som ogsaa hjemlede dem Ret til Anlæg af Aalegaarde S. 56; nærmere Regler for Fiskeri og Anlæg af Fiskegaarde S. 57; 3) Vildt; at anse Jagten for et Regale er uhistorisk og irrationelt S. 58; Jagten i hegnede Skove forbeholdt Ejeren; dog en Undtagelse i Sk. L. for Skaane S. 60; løvrigt Tavshed i Landslovene; Haandfæstningerne og Brevene; Jagtfrihed Regel i det 14de Aarhundrede; med Bondefrihedens Indskrænkning i det 15de Aarhundrede følger Almuens Jagtfriheds Indskrænkning, først stedlig, senere almindelig S. 61—62; Krybskytteri; Kongens og Adelsens — men fra Reformationen ikke de Gejstliges — Jagtret paa Enemærke og Fællig S. 63. Jagtretten som Regale efter Souveræniteten S. 64.

§ 15. Afledte Erhvervelser 64.

I. Skjødning, Momenterne heri, Betingelserne herfor. Omtales først i et Brev fra 1158. Formen dog ældre. S. 65. Samejeres Skjødning. Retsstridig Tvang medførte Overdragelsens Ugylldighed S. 66. Viljeserklæringens Indhold. Pante-Skjødning. Skjødning for juridiske Personer S. 67. Hustruen skjøder efter Mandens Bemyndigelse. Skjødningens oprindelige Form, S. 68; foregaar oprindelig uden for Tinge, senere med Bevisfordel paa Tinge; endelig (J. L.) »ej andetsteds« S. 70—71; oprindelig mundtlig, senere tillige skriftlig S. 71—72. De skriftlige Skjøders Form og Indhold; Seglets Nødvendighed S. 72—74. Adelsens lovhjemlede Hjemmekjøb S. 75—76; Købstædernes ulovhjemlede Hjemmekjøb S. 77—78. Hensynet til Tredjemand S. 79. Vidisser. Ting- og Raadstuebøgernes Indførelse. Tradition S. 81—82. Ejendommen skal følge Skjødet, ikke blot under specielle Forhold; S. 84; men i Almindelighed. De gamle Domes Præg af Grundsætningen S. 84—86. Constitutum possessorium. Den ny Ejers Følgebrev til Bønderne; til Lejerne S. 88.

- § 16. Afledte Erhvervelser (Slutning) 89.
- II. Selvtægtserhvervelser og processuelle Erhvervelser ved Dom, Udlæg og Indførsel S. 89. Under Selvtægtserhvervelser falde ikke Erhvervelser ved det private Nam, der ej begrunder Ejendomsret; derimod Haandpanthaverens Erhvervelser efter Opbud og Vurdering; og Underpanthaverens Erhvervelse af den faste Ejendom under lige Betingelser, jfr Fdg 23 April 1632; S. 90. Retsbrugen anvender dog Dom i sidste Tilfælde S. 91. Udlæg for Bøder; de lokale og personlige Betingelser for Udlæg for Gjæld; Fdg 1 Juli 1623 Art 5; S. 92. Denne Fdg's praktiske Betydning i Forhold til den gjængse Indførsel ved Ridemænd efter Rettertingsdom S. 93. Udlæg paa Skifte S. 94.
- § 17. Extinktive Erhvervelser 94.
- Hævd. Ikke omtalt i Sk. L. eller i de sjællandske Love S. 94. Hævdreglernes Udspring og Optagelse i J. L. Hævd, Lavhævd S. 95. Hævdreglernes oprindelige Omraade og Udvidelse heraf. Hævdsterminen, Betingelserne, Bevisfordelingen S. 96—97. Frugterhvervelse. Omtales som gammel i et Tingsvidne under Erik af Pomern; optoges — noget forandret — i Rigens Ret S. 97. Malæ fidei possessors Ansvar S. 98. Hittegods. Landslovenes Omtale (E. sj. L.) eller Tavshed om Retten dertil S. 98. Strandet Gods med og uden levende Folks Følge; Gods paa Havets Bund S. 99. Kjendtes Godtroenhedserhvervelser? Næppe af faste Ejendomme S. 99—100. Men af Løsøre? Roskilde Stadsrets Forstaaelse og Landslovenes Forstaaelse af Sk. L. VII—8; Ejendomsrettens Betryggelse mod Omsætningens Lettelse. Den førstes Overtag S. 100—101. J. L. e contrario S. 101—102. Den hanseatiske Regel »Hand muss Hand wahren« faar Indpas i et Par Raadstueretter S. 102; Fdg. 24. Juli 1660, Kilde til D L. 5—3—35.
- § 18. Ejendomsrettens Indhold og Grændser 103.
- Ejendomsrettens Begreb; dens Beskyttelse særlig mod Kongens Overgreb, i Landslovene, Haandfæstninger, Stadsretter m. v. Dens Grændser af almindelig Natur S. 103—104; af individuel Natur S. 105.
- § 19. Ejendomsrettens Beskyttelse og Forfølgning med Hensyn til faste Ejendomme 105.
- Beskyttelse mod retsstridige Indgreb ved Nødværge og Straffebestemmelser. Ved processuel Forfølgning mod Ejeren er en Sondring mellem faste Ejendomme og Løsøre nødvendig af Hensyn til Bevisreglerne S. 105, hvilke ere forskellige før og efter at Lavhævd paa fast Ejendom er vunden S. 105—106. Skaanske Lovs særlige Regel. Lavhævdstidens Beregning. Varigheden af Overdragerens Hjemmelspligt; hans Stilling til Bevisførelsen S. 106. Besiddelsens Fordel, dens Afgørelse. Lavhævd skaber Formodning og giver Bevisretten. Edsthemaets Gjenstand S. 107. Besidderen »fanger Lavhævd« (Udtryk for processuel Legitimation S. 109. Forbehold i Eden. Lavhævdens Underkjendelse; naar borgerlige og naar adelige havde svoret. Lavhævdsbrevets Betydning S. 109—110.
- § 20. Forfølgning til Laas 111.
- Hvad der forstaas herved. Ved hvilken Ret Forfølgningen skal iværksættes S. 111. Dens Udformning paa historisk Grundlag

S. 111—113. Laasebreve paa Pant ældre end Laasebreve paa Ejendom, der findes fra Aar 1329 S. 113. Forfølgningens Bestanddele og videre Udvikling S. 113—114; som afsluttes ved almindelig Stævning og alene foregaar gennem Retsbrugen S. 115. Fremgangsmaaden S. 115—116. Laasebrevets Indhold og Virkning som res judicata contra omnes S. 116—117.

§ 21. Ejendomsrettens Forfølgning i Henseende til Løsøre.. 117.

Forklaring af de karakteristiske Bevisregler. De primitive Tilstande trænge Omsætningens Tarv tilbage for Ejendomsrettens Beskyttelse S. 116. Overdrageren optræder som Vindikant — Besidderen Bevisretten S. 117—118. Tredjemand* optræder som Vindikant af en livløs, uforarbejdet Gjenstand — Besidderen Bevisretten for at have købt den paa offentligt Torv ved højlys Dag S. 118—119. Tredjemand optræder som Vindikant af forarbejdede Gjenstande eller Husdyr — Besidderen Bevisretten for selv at have forarbejdet Gjenstanden eller opfodt Dyret S. 119; har han derimod erhvervet dem ved Omsætning, se de strænge Regler S. 120, hvor ogsaa Ordet »Vin« og Forandringen af dets Betydning omtales. Besidderen er begrændset i at skyde paa Hjemmel S. 121—122, dog mere i Følge Sk. L. S. 121—122, end i Følge E. sj. L. S. 122 og J. L. S. 123. Kjøbstadretterne i her omhandlede Henseende S. 123.

§ 22. Ejendomsrettens Ophør..... 123.

Civilretlige og offentligretlige Ophørsgrunde S. 123—124.

Begrændsede Rettigheder i Tingene.

§ 23. Brugsrettigheder og Realbyrder..... 124.

Godsfæstning eller Godsforlæning. Begreb og Anvendelser S. 124. Gaardfæstning eller Gaardforlæning. Dette Brugsforholds Begreb; dets Varighed og de kirkelige Stiftelsers Indflydelse herpaa S. 125—126. Vederlaget. Hus-Leje eller Fæste. Dette Brugsforholds Udvikling som tinglig Ret S. 126—127. Dets Stiftelse ved Overdragelse, men næppe ved Alderstids Hævd før Chr. V. S. 128—129. Bygningservituter ere ej omtalte i Lovene, men kjendes S. 129. Kjøbstadretternes Bestemmelser herom S. 129—130. Realbyrder S. 130.

§ 24. Sikkerhedsrettigheder..... 130.

Panteretten den vigtigste. Det viljebestemte Pantes oprindelige Betegnelse S. 130. Pant i Løsøre S. 131—138; hvorved endogsaa mærkes Lovenes og Landsbyvedtægternes Bestemmelser om optagne Kreaturer. Overlevering kræves, dog Skibe S. 131. Panterettens oprindelige Indhold og dets rette Karakteristik som en betinget Ejendomsret S. 132. Dens videre Udvikling S. 133—134. J. L.s, Sk. L.s og Stadsretternes Bestemmelser S. 134. Pantesætterens Beskyttelse; det kontraktmæssige Mellemværende S. 135—136; Kilden til D. L. 5—7—1, og Tilbageførelsen af denne Artikels Slutningsbestemmelse til urigtig Tid S. 137—138.

§ 25. Pant i faste Ejendomme 137.

Oprindelig Overenskomst og Overlevering; oprindelig Pantsætning paa Tinge brugelig, men ikke paabudt S. 149. Derpaa nøjes man med skriftlig Overenskomst og Overlevering S. 140. Pantsætning »per modum for wæth« (Vilkaar Pant) S. 141—143, ligner i sit Indhold ganske det oprindelige Haandpant. Det økonomiske Øjemed; paa den udlaante Kapitals Frugtbjergjøreelse ses ikke S. 141. Denne Art Pantsætning forbudt ved Fdg 1 Juli 1623 S. 142. Panthaverens Retsmidler S. 142—143. Pantsætning »per modum grøthagjald« (brugeligt Pant) omtales ej i Landslovene S. 143. Det økonomiske Øjemed; der ses ogsaa paa den udlaante Kapitals Frugtbjergjøreelse; den kanoniske Rets Forbud mod Rente omgaas S. 144. Laangiveren betinger sig længere Tids Uopsigelighed og skaffer sig selv Penge ved Overdragelse af Pantet, hvad der finanspolitisk set er uheldigt saavel for Pantsætter S. 145 som for Panthaver S. 146. Retsbrugens Bod herpaa S. 146—147. Under søgelse af Datidens Pantebreve til Besvarelse af Spørgsmaalet om, hvorvidt denne Panteret har udviklet sig fra en Overdragelse til resolutiv betinget Ejendomsret S. 147—150. Panthaverens Restitutionspligt S. 150—151. Underpant. Væsensforskjellen fra den ældste Pant er den, at der ikke kræves Besiddelsestagelse men derimod Tinglæsning § 152. Den successive Forandring og de positive Forskrifter i Fdg^{ne} 1 Juli 1623 Art. 9 og 23 April 1623 S. 153—154 og 155—157; i Kristian den tredjes Fdg af 1553 S. 155 samt Fdg af 1623 om Pantebreve udstedte til adelige til Forebyggelse af Brevenes Antidatering S. 155.

§ 26. Andre Sikkerhedsrettigheder 160.

Viljes- og lovbestemt Tilbageholdelsesret S. 160. Sikkerhedsrettigheder erhvervede ved Retsforfølgning S. 161.

Obligationsret.

§ 27. Indledende Bemærkninger 165.

Obligationsforholds Opstaaen i Følge Principet om civilretligt Ansvar for Retsbrud S. 165. Principet om Tro og Love udvikler sig successivt og spores først ved Tilbageleverings Kontrakter S. 166, og i enkelte andre Tilfælde i Følge Landslovene S. 167—168; ellers medfører Løftebruddet kun Bødestraf S. 168, vistnok fordi Opfyldelsesinteressens Ydelse ikke den Gang direkte kunde fremtvinges S. 168—169. De almindelige Regler ere derfor kun faa S. 169—170.

§ 28. Obligatoriske Retsforholds Stiftelse ved Viljeserklæring 170.

Der lægges særlig Vægt paa den forpligtende Parts Forhold, hvad enten der er Tale om en blot og bar Erklæring (mælæ) eller om at bekræfte denne ved Haandslag (fæste) S. 170; dog maa en anden Person stedse modtage Tilsagnet S. 171. Lidkjøb, Haandpenge S. 172. Beviset for Retshandlers Afslutning og dettes Fordeling S. 172—173. Retshandlers Indgaælse paa Tinge er kun

nødvendig ved Familierets Handler, men har i Almindelighed Interesse med Hensyn til Beviset S. 173—174, og anses senere hen som fuldt forpligtende S. 175. Vidnefaste mundtlige Tilsagn uden Tinge ere ikke i Almindelighed forbindende før Chr. V's L., jfr Praxis S. 176, og Affattelsen af D. L. 5—1—1 og 5—1—3 S. 176—177.

§ 29. Skriftlige Kontrakter 178.

Tidspunktet for deres Opkomst; deres Udfærdigelsesmaade; deres Forsyning med Segl S. 178, med rette Ejers Vidende og Vilje. Forsyning med Underskrift ej juridisk fornøden S. 179; Vitterlighedsvidner heller ikke S. 179—180. Brevets Form (literæ apertæ) S. 180; dets Beviskraft og Forpligtelsesevne S. 181.

§ 30. Gjældsbreve 181.

Begrebet. Gaar som oftest ud paa Penge; stundom dog ogsaa paa andre fungible Ting S. 181. Ved Gjældsbrevs Udstedelse konstateres Gjælden som vitterlig; det er ikke et negatiabelt Dokument, og Afdrag skulle ikke afskrives derpaa S. 182. Mortifikation; Prescription i Følge Fdg 1 April 1606 S. 183.

§ 31. De enkelte Kontraktsforhold 184.

I Handels- og Søfartsforhold kjendtes de fleste af Nutidens Kontrakter jfr Fdg 7 April 1619; de formedes gennem Sædvanen, ikke af Lovgivningen.

§ 32. Afhændelses Kontrakter 184.

Kjøb og Salg. Lidkjøb i Kjøbstæderne, dets Betydning S. 185. Haandpenge; Betydningen af disse S. 185—186. Hjemmelsansvar S. 187. Mageskifte S. 187; Mageskifte Kontraktens Afslutnings Maade i Følge E. sj. L. III—1; Brud paa Kontrakten S. 188. Gaver. Arvingernes Omstødelsesret over for Tredjemand S. 188, og over for hverandre indbyrdes S. 188—89. Kollationspligten med Hensyn til Gaver S. 189. Gjælder Indskrænkningerne af Gaverets Handlerne i Henseende til andre Arvinger end Børn? S. 190—191.

§ 33. Brugs Overdragelses Kontrakter 191.

Brugsoverdragelser af Jord. Ved Brydefællig er Løsøret til en vis Grad i Samarbejde og ligeledes Udbyttet S. 191. Samejet i førstnævnte Henseende forsvinder dog snart S. 191—192, men ikke i sidstnævnte Henseende S. 192. Bryderens Stilling i Forhold til Ejeren; hans Ansvar for Gaardens Brand S. 193. Gaardfæste. Begrebet S. 193. Forholdets Stiftelse først ved Overenskomst og Haandslag (Sk. L.), senere ved Fæstebrev og Gjenbrev S. 194. Ejendomsretten over Bygningerne; Løsørets Vurdering S. 195. Brugsforholdets Varighed er opindeligt et Aar, senere for længere bestemt Tid eller for Livstid jfr Frederik den 1stes Fdg 14 Maj 1523. Fæsterens Enkes Stilling S. 196. Fæsterens oprindelige Frihed til Opsigelse og Fraflytning indskrænkes ved Fdg 28 Januar 1682. Hans Pligter over for Ejeren med Hensyn til at bygge og forbedre Gaarden S. 197—198, til at erlægge Indfæstning, der ej omtales i Landslovene, og Landgilde S. 198, der er en uforan-

derlig Størrelse S. 198—200, hvilket dog H. D. D. i Bøndernes Sag mod Godske Ranzov ved urigtig Anvendelse af Haandfæstningen 1559 Art. 6 og Reces 1558 Art. 34 miskjender S. 201—202. Endvidere hans Pligt til Arbejde (Innæ), hvis Omfang oprindeligt er nøje bestemt S. 203, senere ganske ubestemt og uforholdsmæssigt saavel paa Krongodset som paa Adelsens Gods S. 203—204. Endelig hans Pligt til at være horig og lydig, som alt i Løbet af det 15de Aarhundrede hævdes ved privat Tvang og Straf S. 205, og særlig i Løbet af det 17de Aarhundrede ved de berygtede Straffemidler S. 206 Fæsterettens Ophør S. 207. Overdragelse til Brug af Gaardsæde - Gaarde eller - Stavne S. 207—208. Leje af Huse og Værelser paa Landet S. 208. Leje af Huse i Kjøbstæder S. 208—209. Skibsleje S. 209. Befragtning S. 210 Leje af Løsøre S. 210. Laan af Løsøre S. 210—11.

§ 34. Forsørgelseskontrakter 211.

Aftægtskontrakter S. 211—12. Fledføringskontrakter S. 212.

§ 35. Forvarings- og Pantekontrakter 213

Forvaringskontraktens Begreb S. 213. Modtagerens Ansvar i Følge Landslovene S. 213—14. Halzfæ eller Virdepenning 3: Overgivelse efter Vurdering med Forpligtelse til Tilbagelevering in genere. Denne Retshandels praktiske Anvendelse S. 214—215.

§ 36. Arbejdskontrakter 215.

Tyendeforholdet er ikke saa omfattende som i Nutiden paa Grund af Datidens Trælle- og Jordbrugsforhold S. 215—16. Landslovene give forskellige Regler om Tyendeforholdet S. 216, der dog først faar en mere indgaaende legal Ordning under Chr. II, Chr. IV og Fred. III; jfr navnlig Fdg 16 Novbr 1619, hvis Regler om Tjenestpligt og Tjenesteløn omtales S. 217—18. Processuelle og strafferetlige Regler S. 219. Hyre S. 219—20. Kontrakter om Leveringer, om personlige Forpligtelser, om Bevarelse og Forsvar af Gods S. 220; om Overdragelse af Godsbetyrelse, Fuldmagter, Voldgifter m. m. S. 220—21.

§ 37. Laan til Ejde 222.

Begreb og Anvendelser S. 222. Stiftelsesmaade S. 222—23. Renter S. 223—24. Betaling sted S. 224. Forfaldstid S. 224. Betalingens Gjenstand S. 224—25. Mora creditoris S. 225. Retsforholdets Ophør S. 226. Forældelse af Gjældsbreve S. 226.

§ 38. Sikkerheds Forbund 227.

Begrebet. Forskrivning til at holde Indlager eller lide Maning; dette Ords dobbelte Betydning S. 227—28. Det første Exempel hos os er Valdemar II's Forskrivning til Greven af Schwerin. Bliver mere almindelig ogsaa i private Forskrivninger. Maningens Betydning og Iværksættelse S. 228; stammer fra Tydskland; er særlig, men ikke udelukkende i Brug mellem Adelige; Retsvirkninger; Hensættelse i Fængsel, hvis Maning ej holdes S. 229—30.

XI

	Side.
§ 39. Sikkerheds Forbund (Fortsættelse)	230.
Borgen eller Forløfte; Begrebet. Forskjellige Anvendelser i civile og kriminelle Sager S. 230—31. Reglen om Borgen af Kvinder, lærde Mænd, Klostermænd, Umyndige og Søn, som er i Fællig med Faderen S. 231. Forloverens Pligter S. 231—32. Samforlovere S. 233.	
§ 40. Ikke kontraktmæssige Forpligtelser	233.
Exempler paa kvasideliktmæssige og kvasikontraktmæssige Forpligtelser.	
Tilføjelser	233.
Rettelser	238.